

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002640

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-07-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Розова Олена Володимирівна

2. Olena Rozova

Кваліфікація: 054

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 054

Назва наукової спеціальності: Соціологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Соціологія

Дата захисту: 12-09-2024

Спеціальність за освітою: промислова електроніка

Місце роботи здобувача: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, буд. 2, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.050.159-6628

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, буд. 2, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, буд. 2, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35, 19.41

Тема дисертації:

1. Пресслужба університету як інструмент позиціонування закладу вищої освіти в інформаційному просторі
2. University Press Office as a tool for positioning a higher education institution in the informational space

Реферат:

1. Дисертаційна робота присвячена вирішенню актуальної науково-прикладної задачі, пов'язаної з соціологічною концептуалізацією феномену пресслужби ЗВО, а також з'ясуванням особливостей її функціонування як інструменту позиціонування ЗВО в інформаційному просторі. Метою дисертаційної роботи є здійснення соціологічної концептуалізації феномену пресслужби ЗВО, а також з'ясування особливостей її функціонування як інструменту позиціонування ЗВО в інформаційному просторі. Об'єкт дослідження – процес позиціонування університету в інформаційному просторі. Предмет дослідження – пресслужба університету як інструмент позиціонування закладу вищої освіти в інформаційному просторі. За результатами дослідження отримано такі наукові результати: 1. Вперше запропоновано авторський підхід до вивчення соціального простору крізь концепцію капіталу та надано авторське визначення інформаційного

простору як частини соціальної реальності, презентованої у вигляді соціального простору, що як сукупна інформація циркулює на певній території поширення, яка утворюється, обмежується та структурується в залежності від статусності суб'єктів інформаційної діяльності та насиченості інформаційними ресурсами; 2. Вперше запропоновано авторське визначення поняття пресслужби університету як інструменту для просування закладу вищої освіти в інформаційному (соціальному) просторі, який здатний надавати інформаційний вплив на стан суспільної свідомості. Вірно користуючись цим інструментом, університет може стати потужним соціальним ресурсом, який буде впливати не тільки на економічну, політичну, культурну та інші сфери, а й формувати новий соціально-інформаційний «порядок денний». У цьому контексті було обґрунтовано роль пресслужби університету як ресурсу накопичення інформаційного капіталу університету, за допомогою якого можна впливати на позиціонування закладу вищої освіти в економічному, соціальному, культурному, символічному, освітньому просторах; 3. Вперше імплементовано теоретико-методологічний та концептуальний підходи до соціологічного дослідження стану діяльності та перспектив розвитку пресслужби університету. У цьому контексті розроблено систему індикаторів та емпіричну операціоналізацію понять, за допомогою яких був здійснений аналіз стану та особливостей функціонування пресслужби університету як інструменту позиціонування ЗВО в інформаційному просторі; 4. Вперше проведено ретроспективний та компаративний аналіз становлення та розвитку пресслужби в українському та міжнародному контекстах. 5. Удосконалено теоретичну інтерпретацію поняття пресслужби університету за допомогою визначення її організаційної структури та функціонального потенціалу. Продемонстровано роль пресслужби університету у його позиціонуванні в інформаційному просторі за допомогою виділення не тільки її явних, але й латентних функцій, а саме: створення сприятливого клімату для діалогу, підтримка розвитку культури відкритості та толерантності, підвищення впливу та статусу університету, підтримка інноваційного середовища, залучення потенційних студентів і фахівців, зміцнення взаємодії з громадськістю та стейкхолдерами, підвищення фінансової підтримки та фондування; 6. Удосконалено аналіз головних технологій та інструментів роботи пресслужби за допомогою категоризації тих, які відіграють важливу роль у забезпеченні ефективної комунікації університету з різними аудиторіями, включаючи студентів, викладачів, медіа, донорів та громадськість. 7. Дістали подальший розвиток уявлення про перспективи діяльності пресслужби університету в умовах інформаційного суспільства та розвитку новітніх інформаційно-комунікативних технологій та цифрових інструментів. Розвинуті підходи до розуміння інтернет-представництва університету, що стає ключовим елементом комунікаційної структури сучасного ЗВО; 8. Дістали подальший розвиток розуміння нових ризиків діяльності, каталізаторів та бар'єрів розвитку пресслужби університету та управління кризовими ситуаціями в умовах глобальних трансформацій, особливо зміни в комунікативних стратегіях ЗВО в умовах повномасштабної та інформаційної війни в Україні. Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості використання їх для подальших емпіричних досліджень стану та розвитку пресслужби університету як інструменту позиціонування ЗВО, а також трансформаційних процесів у галузі PR-комунікацій сучасного університету. Висновки дослідження можуть сприяти розвитку та вдосконаленню нормативно-правового регулювання пресслужби сучасного університету. Теоретичні положення дисертації можуть стати основою для розробки понятійно-категоріального апарату таких галузей наукового знання, як «Соціологія комунікацій», «Соціологія журналістики», «Соціологія медіа». Впровадження науково-практичної моделі розробленого функціонального інструментарію пресслужби дозволить створити базові рекомендації для керівництва університету для підвищення ефективності організації.

2. The purpose of the dissertation is to carry out a sociological conceptualisation of the phenomenon of the press office of a higher education institution and to clarify the peculiarities of its functioning as a tool for positioning a higher education institution in the information space. The object of research is the process of positioning a university in the information space. The subject of the study is the university press office as a tool for positioning a higher education institution in the information space. The following scientific results were obtained as a result of the study: 1. For the first time, the author's approach to the study of social space through the concept of capital is proposed and the author's definition of information space is given as part of social reality, presented in the form of

social space, which as aggregate information circulates in a certain territory of distribution, which is formed, limited and structured depending on the status of information actors and the saturation of information resources;

2. For the first time, the author's definition of the concept of university press office as a tool for promoting a higher education institution in the information (social) space, which is able to exert information influence on the state of public consciousness, is proposed. By using this tool correctly, a university can become a powerful social resource that will influence not only the economic, political, cultural and other spheres, but also form a new social and information "agenda". In this context, the role of the university press office as a resource for accumulating the university's information capital, which can be used to influence the positioning of a higher education institution in the economic, social, cultural, symbolic, and educational spaces, is substantiated;

3. For the first time, the theoretical, methodological and conceptual approaches to sociological research of the state of activity and prospects for the development of the university press office are implemented. In this context, a system of indicators and empirical operationalisation of concepts has been developed, which were used to analyse the state and peculiarities of the university press office as a tool for positioning the university in the information space;

4. For the first time, a retrospective and comparative analysis of the formation and development of the press office in the Ukrainian and international contexts is carried out.

5. The theoretical interpretation of the concept of a university press office has been improved by defining its organisational structure and functional potential. The role of the university press office in its positioning in the information space is demonstrated by highlighting not only its explicit but also latent functions, namely: creating a favourable climate for dialogue, supporting the development of a culture of openness and tolerance, increasing the influence and status of the university, supporting the innovative environment, attracting potential students and professionals, strengthening interaction with the public and stakeholders, increasing financial support and funding;

6. Improved analysis of the main technologies and tools of the press office by categorising those that play an important role in ensuring effective communication of the university with different audiences, including students, teachers, media, donors and the public.

7. The ideas about the prospects of the university press office in the context of the information society and the development of the latest information and communication technologies and digital tools were further developed. Approaches to understanding the university's Internet representation, which is becoming a key element of the communication structure of a modern higher education institution, have been developed;

8. The understanding of new risks, catalysts and barriers to the development of the university press office and crisis management in the context of global transformations, especially changes in the communication strategies of higher education institutions in the context of a full-scale information war in Ukraine, has been further developed. The practical significance of the obtained results lies in the possibility of using them for further empirical studies of the state and development of the university press office as a tool for positioning the university, as well as transformational processes in the field of PR communications of a modern university. The conclusions of the study can contribute to the development and improvement of the legal regulation of the press office of a modern university. Implementation of the scientific and practical model of the developed functional tools of the press office will allow to create basic recommendations for the university management to improve the efficiency of the organisation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Nechitailo I., Nazarkin P., Biriukova M., Stadnik O., Boriushkina O., Rozova O. Opportunities and some result of measuring cultural capital insociological research practice. AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research. 2021. Iss. 11/01-XVII. P. 159-166. (Чеська Республіка) URL: <https://www.magnanimitas.cz/11-01-xvii>
- 2. Бурега В. В., Розова О. В. Інформаційний простір: сутність, зміст і функції. Габітус. 2020 р. Вип. 16. С. 11-15. DOI: 10.32843/2663-5208.2020.16.1
- 3. Розова О. В. Особливості функціонування пресслужби університету в інформаційному просторі. Соціальні технології: актуальні проблеми теорії та практики. 2021 р. Вип. 92. С. 113-118. DOI: 10.32840/2707-9147.2021.92.11
- 4. Розова О. В. Інформаційний простір як складова соціального простору. Молодіжний соціологічний форум НТУ «ХПІ»: зб. матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених, м. Харків 16 травня 2019 р., Харків: НТУ «ХПІ», 2019. С.11-14.
- 5. Розова О. В. Сучасний університет у соціальному просторі. Розвиток сучасного українського суспільства: соціологічний та політологічний виміри: матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків, 16 грудня 2019 р., Харків: НТУ «ХПІ», 2019. С. 155-164.
- 6. Розова О. В. Інформаційний простір: підходи до виміру. Молодіжний соціологічний форум НТУ «ХПІ»: зб. матеріалів VI Міжнародної науково-практичної коференції, м.Харків, 28 квітня 2020 р., Харків: НТУ «ХПІ», 2020. С. 39-43.
- 7. Розова О. В. пресслужба університету: Завдання для просування в інформаційному просторі (на досвіді пресслужби НТУ «ХПІ»). VII Міжнародна науково-практична конференція «Розвиток сучасного українського суспільства у соціологічному вимірі» 17 грудня 2020 р. Харків: НТУ «ХПІ», 2020. С. 200-207.
- 8. Розова О. В. Роль університетських пресслужб у формуванні демократичного вектору інформаційного простору. Розвиток сучасного українського суспільства у соціологічному вимірі: Збірник матеріалів VIII міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків, 17 грудня 2021 р., Харків: НТУ «ХПІ», 2022. С.103-107.
- 9. Розова О. В. Соціальний простір у науковому дискурсі. Сучасні суспільні проблеми у вимірі соціології управління: зб. наукових праць. Сер. : Спеціальні та галузеві соціології. 2018. Т. 4, Вип. 6. С. 79-87. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/78245>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бірюкова Марина Василівна

2. Maryna Biriukova

Кваліфікація: д. соц. н., доцент, 054

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0525-3659

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, буд. 2, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бакіров Віль Савбанович

2. Vil Bakirov

Кваліфікація: д. соц. н., професор, 054

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5110-3403

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Код за ЄДРПОУ: 02071205

Місцезнаходження: майдан Свободи, буд. 4, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Підкуркова Ірина Валеріївна

2. Ірина В. Підкуркова

Кваліфікація: к.соц.н., доц., 22.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4797-3718

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Код за ЄДРПОУ: 02071139

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 77, Харків, Харківський р-н., 61024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Круглов Віталій Вікторович
2. Vitaliy V. Kruhlov

Кваліфікація: д. держ. упр., доцент, 25.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7228-8635**Додаткова інформація:** <https://scholar.google.com.ua/citations?user=3oX8E-IAAAAJ&hl=ru>**Повне найменування юридичної особи:** Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"**Код за ЄДРПОУ:** 02071180**Місцезнаходження:** вул. Кирпичова, буд. 2, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Ляшенко Наталія Олександрівна
2. Наталія О. Ляшенко

Кваліфікація: к.соц.н., доц., 22.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-2410-4464**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"**Код за ЄДРПОУ:** 02071180**Місцезнаходження:** вул. Кирпичова, буд. 2, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Мороз Володимир Михайлович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мороз Володимир Михайлович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Розова Олена Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна